

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej ogłasza nabór wniosków w ramach Programu „Centra opiekuńczo-mieszkalne”

Podstawa prawna Programu

Podstawą prawną Programu jest art. 7 ust. 5 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Solidarnościowym Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2192). Nabór wniosków przeprowadzony zostanie zgodnie z art. 13 ww. ustawy.

Cele Programu

Głównym celem Programu „Centra opiekuńczo-mieszkalne” jest pomoc dorosłym osobom niepełnosprawnym ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 511 z późn. zm.) poprzez zapewnienie usług zamieszkiwania w ramach pobytu dziennego lub całodobowego.

W ramach celu głównego wyznaczone są następujące cele szczegółowe:

- a) wzmocnienie dotychczasowego systemu wsparcia poprzez rozszerzenie usług dla dorosłych osób niepełnosprawnych ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności;
- b) umożliwienie warunków niezależnego/samodzielnego i godnego funkcjonowania na miarę możliwości i potrzeb osób niepełnosprawnych;
- c) poprawa jakości życia uczestników programu w ich środowisku lokalnym;
- d) zapewnienie uczestnikom programu opieki oraz pomocy adekwatnej do potrzeb i możliwości wynikających z wieku i stanu zdrowia;
- e) włączenie uczestników Programu do życia społeczności lokalnych;
- f) odciążenie faktycznych opiekunów uczestników Programu poprzez umożliwienie im kontynuacji pracy zawodowej lub realizację innych codziennych aktywności;
- g) wsparcie finansowe jednostek samorządu terytorialnego w realizacji zadań na rzecz osób niepełnosprawnych.

Zapewnienie wsparcia osobom niepełnosprawnym, o których mowa wyżej, w formie zamieszkiwania w ramach pobytu dziennego lub całodobowego wpisuje się w główny cel powstałego w dniu 1 stycznia 2019 r. państwowego funduszu celowego pn. Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych, zwanego dalej „Funduszem

Solidarnościowym”. Zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Solidarnościowym Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2192), zwanej dalej „ustawą o SFWON”, celem Funduszu Solidarnościowego jest m. in. wsparcie społeczne i zdrowotne osób niepełnosprawnych.

Rodzaj zadań

Celem utworzenia Centrów opiekuńczo-mieszkalnych jest uzupełnienie systemu wsparcia osób niepełnosprawnych, poprzez stworzenie dodatkowej usługi w postaci zapewnienia możliwości zamieszkiwania w formie pobytu dziennego lub całodobowego.

Osoby, do których kierowany jest Program, obok różnorodnego wsparcia (w tym w zakresie potrzeb zdrowotnych, pielęgnacyjnych, zapobiegania wtórnym powikłaniom, stymulowania i rozwijania sprawności ruchowej, kompetencji poznawczych oraz społecznych), będą miały zapewnioną możliwość niezależnego/samodzielnego i godnego funkcjonowania na miarę swoich potrzeb i takie zadania mają realizować Centra opiekuńczo-mieszkalne.

Podmioty uprawnione do składania wniosków

Program adresowany jest do gmin i powiatów, które zorganizują usługi zamieszkiwania w formie pobytu dziennego lub całodobowego w Centrach.

W celu utworzenia Centrum gminy/powiaty mogą zawierać między sobą porozumienia.

Wysokość środków z Funduszu Solidarnościowego przeznaczonych na realizację zadań

Źródłem finansowania Programu są środki ujęte w planie finansowym SFWON na 2019 r. w kwocie 50 mln zł.

1. MODUŁ I - Utworzenie i wyposażenie Centrum

Kwota wsparcia finansowego do wysokości 100% całkowitego kosztu realizacji zadania, z następującymi zastrzeżeniami:

- 1) dla zadania utworzenia Centrum (budowa, zakup, przebudowa, remont lokalu) wraz z kosztami dodatkowymi - koszt 1 m² powierzchni obiektu nie może być wyższy niż cena 1 m² powierzchni użytkowej budynku mieszkalnego ogłaszanej w komunikacie Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 3b ust. 4 ustawy z dnia 30 listopada 1995 r. o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, udzielaniu premii gwarancyjnych oraz refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1779 oraz z 2018 r. poz. 2529) w kwartale

poprzedzającym kwartał, w którym wydano pozwolenie na budowę (przebudowę lub remont), powiększony o maksymalnie 15% z tytułu dostosowania obiektu do potrzeb osób niepełnosprawnych, przy czym powierzchnia Centrum nie powinna przekroczyć 500 m²;

- 2) dla zadania zakupu sprzętu i wyposażenia Centrum - nie może być wyższa niż 10 000,00 złotych na 1 miejsce przeznaczone dla uczestnika Centrum, przy czym liczba miejsc przeznaczonych na pobyt całodobowy w Centrum nie powinna przekroczyć 20.

Gmina/powiat może utworzyć Centrum o powierzchni większej, jednakże koszt utworzenia powierzchni całkowitej przekraczającej 500 m² gmina/powiat musi pokryć ze środków własnych.

Jeżeli koszty utworzenia Centrum lub jego wyposażenia będą wyższe niż określone wyżej limity, gmina/powiat pokrywa różnicę ze środków własnych.

Okres realizacji zadania inwestycyjnego, w zakresie budowy nowych obiektów lub przebudowy obiektu, nie powinien przekroczyć 3 lat. Za termin zakończenia zadania inwestycyjnego uznaje się datę uzyskania decyzji o pozwoleniu na użytkowanie Centrum, a w przypadku, gdy nie jest ona wymagana, datę odbioru końcowego tego Centrum.

W Module I zakres kosztów kwalifikowalnych to:

- 1) koszty podstawowe, które wystąpią w zależności od realizowanego zadania rzeczowego, takie jak: budowa lub zakup obiektu, przebudowa, remont, zmiana przeznaczenia istniejącego budynku;
- 2) koszty zagospodarowania terenu i inne objekty architektury ogrodowej, niezbędne do funkcjonowania Centrum;
- 3) koszty dodatkowe, które obejmują: koszty przygotowania dokumentacji technicznej niezbędnej do prowadzenia inwestycji, w tym: projektów architektonicznych, studiów wykonalności, analiz oddziaływania na środowisko, koszty związane z przeprowadzeniem postępowania przetargowego, koszty nadzoru inwestorskiego/autorskiego (kontrola obiektów i procesów budowlanych);
- 4) koszty zakupu sprzętu i wyposażenia wielokrotnego użytkowania oraz systemów zabezpieczających i monitorujących.

2. MODUŁ II - Funkcjonowanie Centrum

W ramach tego modułu będą finansowane zadania polegające na:

- 1) utrzymaniu działalności Centrum, w tym m. in. zabezpieczeniu dostaw podstawowych mediów (energia elektryczna, ogrzewanie, woda, ścieki, wywóz nieczystości etc.), opłacaniu podatków i opłat lokalnych, ubezpieczeniu budynku, zakupie usług, w tym żywienia dla uczestników Centrum, zakupie materiałów do pracy z uczestnikami

Programu, przeprowadzaniu okresowych przeglądów, kontroli stanu oraz konserwacji urządzeń budowlanych i sprzętu wielokrotnego użytkowania, w tym sprzętu specjalistycznego;

- 2) ponoszeniu niezbędnych wydatków związanych z transportem uczestników Centrum;
- 3) pokrywaniu kosztów wynagrodzeń kadry Centrum oraz osób świadczących usługi na rzecz uczestników Programu.

Wysokość wsparcia finansowego w Module II wynosi:

- 1) w zakresie usług dziennych - nie więcej niż 20,00 złotych za godzinę pobytu na 1 uczestnika Programu (maksymalnie do 8 godzin pobytu);
- 2) w zakresie usług całodobowego zamieszkania - nie więcej niż 5 000,00 złotych miesięcznie na 1 uczestnika Programu.

W Module II zakres kosztów kwalifikowalnych to:

- 1) związane z zapewnieniem funkcjonowania Centrum koszty zużycia podstawowych mediów wg dokumentów memoriałowych (np. faktur), których termin zapłaty następować będzie po terminie utworzenia Centrum, w okresie jego funkcjonowania w danym roku budżetowym, ale nie później niż do 31 grudnia danego roku, na który zostały przyznane środki Funduszu, wystawianych na odbiorcę (Centrum/gmina/powiat);
- 2) wydatki na zakup posiłków lub podstawowych artykułów żywnościowych na potrzeby przygotowywania posiłków dla uczestników Programu, wg dokumentów memoriałowych (np. faktur), których termin zapłaty następować będzie po terminie utworzenia Centrum, w okresie jego funkcjonowania w danym roku budżetowym, ale nie później niż do 31 grudnia danego roku, na który zostały przyznane środki Funduszu, wystawianych na odbiorcę (Centrum/gmina/powiat);
- 3) wydatki związane z okresowymi przeglądami urządzeń budowlanych i sprzętu wielokrotnego użytku, wg dokumentów memoriałowych (np. faktur), których termin zapłaty następować będzie po terminie utworzenia Centrum, w okresie jego funkcjonowania w danym roku budżetowym, ale nie później niż do 31 grudnia danego roku, na który zostały przyznane środki Funduszu, wystawianych na odbiorcę (Centrum/Gmina/Powiat);
- 4) niezbędne wydatki związane z transportem uczestników Centrum;
- 5) koszty wynagrodzeń kadry Centrum oraz osób świadczących usługi na rzecz uczestników Programu, wg dokumentów kadrowo-płacowych.

W przypadku złożenia wniosku w Module I dopuszcza się możliwość złożenia w tym samym roku jednocześnie wniosku w Module II.

W przypadku niewykorzystania miejsc w Centrum, wysokość finansowania w ramach Modułu II zostaje zmniejszona do wysokości 25% kwoty określonej dla usług zamieszkania całodobowego dla każdego z tych miejsc.

Warunki przekazania środków finansowych z Programu

1. Przekazanie środków finansowych z Programu wojewodom, odbędzie się na podstawie umów zawartych między poszczególnymi wojewodami a ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego.
2. Wojewoda przekazuje środki z Programu gminom/powiatom na podstawie zawartej umowy.
3. Podmioty realizujące zadania wynikające z umów zawartych w ramach Programu, są obowiązane do posiadania wyodrębnionego rachunku bankowego dla środków Programu, prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej otrzymanych środków i dokonywanych z tych środków wydatków, o czym mówi art. 17 ustawy o SFWON.

Termin i warunki realizacji zadania

1. Zadanie musi być realizowane na rzecz dorosłych osób niepełnosprawnych ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 511 z późn. zm.) mieszkańców województw.
2. Terminy oraz warunki realizacji zadań będą każdorazowo określone w umowie.
3. Data rozpoczęcia realizacji zadania nie może być wcześniejsza niż 1 lipca 2019 r.
4. W przypadku podpisania umowy po dniu rozpoczęcia realizacji zadania, będzie ono realizowane od daty podpisania umowy, przy czym istnieje możliwość zrefundowania ze środków Programu wydatków poniesionych w związku z realizacją zadania od 1 lipca 2019 r. W tym przypadku, za termin rozpoczęcia realizacji zadania w ramach Programu uznaje się dzień uznania poniesionych wydatków.
5. Planowana data zakończenia zadania inwestycyjnego, o którym mowa w Module I, nie może przekroczyć 3 lat, licząc od dnia rozpoczęcia zadania do dnia uzyskania decyzji o pozwoleniu na użytkowanie Centrum, a w przypadku, gdy nie jest ona wymagana, do dnia odbioru końcowego tego Centrum.
6. Planowany okres realizowania zadania, o którym mowa w Module II, nie może być krótszy niż 5 lat, licząc od dnia otwarcia Centrum.

Terminy naboru wniosków

1. Gmina/powiat składa wniosek do właściwego wojewody (zał. nr 1 do Programu) – **w terminie od dnia 1 sierpnia 2019 r.**
2. Wojewoda sporządza i przekazuje wniosek na środki finansowe z Programu wraz z listą rekomendowanych wniosków, ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego (zał. nr 2 i 3 do Programu) – sukcesywnie od daty wpływu do Wojewody w ciągu jednego miesiąca.

Termin rozpatrzenia wniosków

Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego dokona ostatecznej weryfikacji i zatwierdzenia wniosków złożonych przez wojewodów **w terminie jednego miesiąca od daty wpływu wniosku od Wojewody.**

Załączniki:

1. Umowa między Ministrem a Wojewodą wraz z załącznikami
2. Ramowy wzór umowy między Wojewodą a Gminą/Powiatem